

Akava ry

Lausunto

22.06.2021

Asia: VN/477/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pyydämme lausumaan hallituksen esitysluonnoksesta sekä vastaamaan seuraavaan kysymykseen:

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akava ry lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Lausunnon pääkohdat

- Akava pitää lakiuudistuksen tavoitteita erittäin kannatettavina, mutta suhtautuu varauksella niiden saavuttamiseksi esitettyjen keinojen kattavuuteen.
- Oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoitukset eivät ole esitettyssä muodossaan riittäviä.
- Hallituksen suuret uudistukset, kuten sote-uudistuksen eteneminen ja oppivelvollisuuden laajentaminen, vaativat koko oppilaiden ja opiskelijoiden moniammatillisen tuen kokonaisuuden tarkastelua.

Akava pitää lakiluonnoksen tavoitteita erittäin kannatettavina. Niiden mukaan yhteisöllisen opiskeluhuollon ennaltaehkäisevä tuki sekä yksilökohtaisen opiskeluhuollon varhainen apu ja tuki tulee olla kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden saatavilla yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Tavoitteiden saavuttamiseksi esitetyt keinot eivät kuitenkaan ole sen mukaan esitettyssä muodossaan riittäviä, vaan vaativat yhä tarkennuksia.

Henkilöstömitoitukset eivät ole riittäviä

Akava kannattaa lakiluonnoksessa tavoitetta säätää sitovasta kuraattori- ja psykologipalveluiden henkilöstömitoituksesta, jonka tavoitteena on turvata oppilaiden ja opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhuoltopalvelujen nykyistä yhdenvertaisempi saatavuus ja laatu kouluissa ja oppilaitoksissa eri puolilla Suomea eri koulutusasteilla. Vaikka tavoite on tärkeä, ei Akava kuitenkaan pidä esitettyjä henkilöstömitoituksia riittävinä oppilas- ja opiskelijahuollon laadukkaaksi toteuttamiseksi ja moninaisten tehtävien hoitamiseksi.

Akava mielestä lakiehdotuksessa tulee huomioida vahvemmin eduskunnassa etenevä hallituksen sote-uudistus, jossa kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Nykymuodossaan esityksessä ei oteta riittävästi huomioon niitä lisätehtäviä, joita oppilaitoksiin tulee niin sote-uudistuksen kuin myös oppivelvollisuuden laajentamisen myötä.

Kuten lakiehdotuksen perusteluissa todetaan, ovat erot psykologien ja kuraattoreiden työn edellytyksissä ja opiskeluhuollon palveluiden saatavuudessa heikentäneet oppilaiden ja opiskelijoiden mahdollisuuksia saada opiskeluhuollon palveluja yhdenvertaisesti. Akava korostaa, kuinka psykologi- ja kuraattoripalveluiden rinnalla tulee kaikkia lakisääteisiä opiskeluhuollon palveluja tarkastella kokonaisuutena, jolloin sitovat henkilöstömitoitukset tulee ulottaa koskemaan myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, jotka ovat keskeinen osa pääsääntöisesti kouluilla työskentelevää lakisääteistä opiskeluhuoltoa. Samalla tulee säätää opettaja- ja rehtorimitoituksesta, sillä opiskeluhuolto tapahtuu monin osin yhteistyössä rehtorin sekä opettajien kanssa. Näin kaikille yhdenvertaisesti toteutetun oppilaan ja opiskelijan moniammatillisen tuen avulla taataan lapsille ja nuorille parhaat edellytykset opinpolulle.

Sahamies Miika

Akava ry